

A Magyar Köztársaság nevében !

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2010. évi május hó 4. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A segítségnyújtás elmulasztásának vétsége és más bűncselekmény miatt I.r.vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2009. március hó 18. napján kelt 4.Bf.737/2008/7. számú **ítéletét megváltoztatja**, I.r. és II.r. vádlottak vagyon elleni bűncselekménye 1 rb. a Btk.316.§./1/ bekezdés és /4/ bekezdés a./pontja szerinti társtettesként elkövetett lopás büntettének minősül.

Az 1 rb. lopás vétsége tekintetében az eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlottakat ezért és a terhükre megállapított bűncselekmény miatt halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőket egyaránt 1 /egy/ évi börtönre és 2 /kettő/ évi közügyektől eltiltásra ítéli.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban 10.125.- /Tízezer-egyszázhuszonöt/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyből 4.500.- /Négyezer-ötszáz/ Ft-ot I.r. míg 5.625.- /Ötezer-hatszázhuszonöt/ Ft-ot II.r. vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A Veszprémi Városi Ügyészség B.399/2007. számú vádiratában I.r. és II.r. vádlottal szemben 1 rb, a Btk. 172.§ (1) bekezdésében meghatározott segítségnyújtás elmulasztásának vétsége és 1 rb, a Btk. 316.§ (1), (4) bekezdés a./ pontjában meghatározott lopás büntette miatt emelt vádat, melyet a vádlottak többszörös visszaesőként és társtettesként követtek el.

A Veszprémi Városi Bíróság a 2008. június 18. napján kelt 12.B.400/2008/17. számú ítéletében bűnösnek mondta ki I.r. vádlottat és II.r. vádlottat társtettesként elkövetett segítségnyújtás elmulasztásának vétségében (Btk. 172.§ (1) bekezdés), 2 rb lopás vétségében (Btk. 316.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat). Ezért a vádlottakat, mint többszörös visszaesőket halmazati büntetésül 1-1 év börtönre és 2-2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az I.r. vádlottnál beszámítást alkalmazott, megállapította, hogy a vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók. Határozott továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokon megállapított tényállás szerint, I.r. vádlott az élettársa, II.r. vádlott a testvére **sértett 2-nek**. **Sértett 2** eltartási szerződést kötött **sértett 1** sértettel, annak kecskeméti lakása ½ tulajdonjogáért. **Sértett 2** rávette a sértett 1-et, hogy a lakását adja el, majd annak ára egy részéből kifizették a tartozásaikat, a fennmaradó összegből napi kiadásaikat fedezték, illetve egy részét euróra váltották. Ezt követően a vádlottak, **sértett 1-el** és **sértett 2-vel**, valamint II.r. vádlott élettársával és gyermekével együtt - mivel az I.r. és II.r. vádlott nem vonult be jogerős szabadságvesztésük letöltésére - K-ről B-re utaztak, hogy ott rejtőzzenek el. 2007. január 12-től a vádlottak, **sértett 2** és a sértett 1 a B..... szám alatti lakásban éltek albérlőként. 2007. január 22. napján 19 órakor az albérleti lakásban I.r., II.r. vádlott és a sértett 1 tartózkodott, amikor **sértett 1** hirtelen kiszaladt a lakás erkélyére és onnan leugrott. I.r. és II.r. vádlottak kimentek utána az erkélyre, látták, hogy a sértett 1 az utcára zuhant, visszamentek a lakásba, és ott magukhoz vették **sértett 1** és **sértett 2** közös tulajdonát képező 1.500 eurót (367.305 Ft értékben), majd elmenekültek a lakásból. I.r. és II.r. vádlottak az utcára kiérve látták a földön fekvő, még életben lévő, hörgő **sértett 1** -et, akinek nem nyújtottak tőlük elvárható segítséget, nem hívtak sem orvost, sem mentőt hozzá, hanem magára hagyták, és a helyszínről elmenekültek, egy panzióba jelentkeztek be. A sértett 1-hez - aki személyiségzavarban szenvedett, többször állt pszichiátriai kezelés alatt, volt már öngyilkossági kísérlete - a házban lakók hívták ki a mentőket.

Sértett 1 a kórházba szállítást követően nem sokkal életét veszítette. Halála agyállomány zúzódása miatt következett be, a sérülések létrejöhetek magasból történő leesés során. Koponya- és agysérülései, egyéb kiterjedt belszervi sérülései az élettel gyakorlatilag összeegyeztethetetlen állapotot eredményeztek, életét időben érkező orvosi segítség tudta volna megmenteni.

A jogi indokolás tartalmazza a bizonyítékok mérlegeléséből következő elsőbírói megállapítást, miszerint a vádlottak kétséget kizáróan elkövették a terhükre rótt bűncselekményeket. A pénz (euró) sértett 2 és sértett 1 sértettek közös tulajdonát képezte, továbbá az egységes irányadói bírói gyakorlatra is figyelemmel, mely szerint a lopás cselekményeknél a rendbeliség a sértettek számához igazodik, a bíróság 2 rb, a Btk. 316.§ (1), (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétségében állapította meg mindkét vádlott büntetőjogi felelősségét.

Bűnösnek mondta ki a vádlottakat a Btk. 172.§ (1) bekezdésében meghatározott segítségnyújtás vétségében is, mint társtetteseket, mert megállapítható, hogy a vádlottak az adott helyzetben ténylegesen képesek voltak a segítségnyújtásra, megvolt erre a fizikai képességük, ők érkeztek legelőször a baleset helyszínére, ám ezt mégis elmulasztották. Hozzáfűzte, hogy az ítélkezési gyakorlatban kialakult a társadalmi elvárhatóság általános szintje, amely szerint eleget kell tenni annak a legelemibb emberi kötelezettségnek, hogy az elkövető a helyszínen maradjon, tájékozódjon a sértett állapotáról, meggyőződjön a sérülés jelentős vagy jelentéktelen voltáról és arról, hogy ehhez képest milyen segítséget nyújthat a sértettnek, s ezen felül fel kell ajánlania a segítséget.

Az ítélet ellen az elsőfokon eljáró ügyész jelentett be fellebbezést a vádlottak terhére súlyosításért és téves jogi minősítés miatt. Az I.r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette, II.r. vádlott és védője felmentésért fellebbezett.

A Veszprém Megyei Bíróság a 2009. március 18. napján kelt 4.Bf.737/2008/7. számú ítéletével a Veszprémi Városi Bíróság 12.B.400/2008/17. számú ítéletét megváltoztatta, a segítségnyújtás elmulasztásának vétsége kapcsán mindkét vádlott vonatkozásában mellőzte a társtettesességre utalást.

1 rb lopás vétsége (Btk.316.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat) vonatkozásában az eljárást megszüntette, megállapította, hogy az 1 rb lopás vétségét a vádlottak társtettesként követték el.

A főbüntetés mértékét mindkét vádlott vonatkozásában 8-8 hónapra leszállította.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Határozott továbbá a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat maradéktalanul értékelte, mérlegelte, a megalapozott tényállás a másodfokú ítélkezés alapját képezhette.

Észlelte a megyei bíróság, hogy a városi bíróság a vádlottak bűnösségére csak részben vont le helyes következtetést.

A lopás tárgyát képező 1.500 euró két személyé volt, fele részben az elhunyt **sértett 1**

és fele részben **sértett 2** sértetteké. Tekintettel arra, hogy **sértett 2** I.r. vádlott élettársa volt a bűncselekmény elkövetésekor, II.r. vádlottnak pedig a testvére, vizsgálni kellett volna, hogy a **sértett 2** sérelmére elkövetett lopás tekintetében volt-e magánindítvány. Mivel **sértett 2** magánindítványt nem terjesztett elő, ebből következik, hogy a vádlottakkal szemben **sértett 2** sérelmére elkövetett 1 rb lopás vétsége miatt indult eljárást magánindítvány hiánya, vagyis büntethetőséget kizáró ok miatt meg kellett volna szüntetni. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az említett bűncselekmény vonatkozásában a büntetőeljárást megszüntette a Be. 373.§ (1) bekezdés b./ pont I. fordulatra figyelemmel a Be. 267.§ (1) bekezdés e./ pont, Btk. 22.§ h./ pont alapján.

A vádlottak terhére megállapított 1 rb lopás vétségét szándékegységben, társtettesként valószínűsítették meg, a segítségnyújtás elmulasztásának vétségét pedig önálló tettesként követték el.

A vádlottakkal szemben kiszabott 1 évi szabadságvesztés büntetést eltúlzottnak találta a bűnösségi kör szűkülése miatt, ezért mindkét vádlott főbüntetésének mértékét mérsékelte.

A Veszprém Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére, az eljárás téves megszüntetése miatt és súlyosításért fellebbezett.

* * *

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.142/2009/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben 1 rb lopás vétsége miatt indult eljárást megszüntette, az elsőfokú bíróság marasztalásával szemben, az ezen rendelkezés ellen bejelentett fellebbezés pedig a Be. 386.§ (1) bekezdés b./ pontja alapján joghatályos.

Megalapozottnak nevezte az ítéleti tényállást, melyből az első- és másodfokú bíróságok helyesen következtek a vádlottak büntetőjogi felelősségére, azonban tévedtek a vagyon elleni bűncselekmény minősítését, illetőleg a másodfokú bíróság a büntethetőséget kizáró ok megállapítását illetően.

A vádlottak olyan készpénzt vittek el, amely **sértett 2** és **sértett 1** közös tulajdonát képezte. A közös tulajdonban lévő összegre elkövetett lopás 1 rb bűncselekményt valószínűsít meg, mivel a vagyonközösséget nem osztották meg. 1 rb bűncselekmény esetében pedig a cselekmény minősítése, illetőleg a büntetőeljárás lefolytatása szempontjából irreleváns, hogy az egyik tulajdonostárs terjesztett-e elő magánindítványt. Az elsőfokon kiszabott joghátrány tekintetében a másodfokon alkalmazott enyhítés a főbüntetést eltúlzottan enyhévé tette.

A fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a terheltek vagyon elleni cselekményét egységesen 1 rb lopás büntetnének minősítse, az eljárást megszüntető rendelkezést mellőzze, a vádlottakkal

szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát emelje fel. Egyebekben a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átirattal egyezően terjesztette elő nyilatkozatát. Kiemelte, hogy miután **sértett 1** balesetet szenvedett, a vádlottak nem nyújtottak segítséget, eltávoztak a helyszínről és a pénzt is magukkal vitték. A vagyon elleni cselekmény 1 rb, mivel két személy közös tulajdonáról van szó. A súlyosító körülmények és a vádlottak előélete alapján az elsőfokon alkalmazott büntetés súlyosítását indítványozta.

I.r. vádlott védője a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Perbeszédében utalt arra, hogy a segítségnyújtásban a felelősségét elismerte a védenca, míg a lopásban mindvégig tagadott, ezt kérte figyelembe venni.

II.r. vádlott védője szintén az ügyészi indítvány elutasítását, és a másodfokú döntés helybenhagyását kérte.

A Győri Ítéltábla a Be. 387.§ (1) bekezdésének megfelelően bírálta felül a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt, melynek eredményeként az ügyészi fellebbezést alaposnak találta.

Elsőként megállapította a harmadfokú bíróság, hogy a bírósági eljárások megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, olyan szabálysértés nem történt, ami az ügy érdemi felülvizsgálatát akadályozta volna.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság elfogadta, az a harmadfokú eljárás során is irányadó és azt az ítéltábla is megalapozottnak találta.

A megállapított tényállásból helyes jogi következtetést vont le arra a megyei bíróság, hogy a segítségnyújtás elmulasztásának vétségét nem társtettesként követte el I.r. és II.r. vádlott. Adott bűncselekmény tiszta mulasztási bűncselekmény, tettese önálló tettes, a cselekvési köteleesség a saját személyében terheli. Ebben a körben a mérlegelt személyi bizonyítékok, tanúvallomások, orvosi dokumentáció alapján a vádlottak felelőssége önálló tettesként tehát kétséget kizáróan kimondható.

Mind a Veszprémi Városi Bíróság, mind a Veszprém Megyei Bíróság azonban tévedett a vagyon elleni bűncselekmény minősítését, illetőleg a megyei bíróság a büntethetőséget kizáró ok megállapítását illetően. Rögzítették, hogy közös tulajdonról van szó, ez azonban nem különböző hányadonként illeti a tulajdonostársakat, hanem az osztatlan közös tulajdon formájában nyilvánul meg.

Az szintén nem kétséges, hogy I.r. és II.r. vádlott idegen dolgot eltulajdonítottak a

feltárt, külön kibontott, majd együttesen értékelt bizonyítékok alapján.

Az irányadó tényállás rögzíti: „I.r. és II.r. vádlottak...magukhoz vették **sértett 1** és **sértett 2** közös tulajdonát képező 1.500 eurót...”

Sértett az, akinek a jogát, vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. Bűnhalmazat esetében azt az alapvető rendező elvet, amely szerint a sértettek különbözősége anyagi halmazat megállapítását eredményezi, áttöri a természetes egység vagy törvényi egység létrejötte. Általánosságban nem lehet meghatározni, hogy a bűncselekmény kinek a jogát vagy jogos érdekét sérti, ezt mindenkor az adott történeti tényállás elemzése útján lehet eldönteni.

Adott esetben a két nevezett, természetes személy kapcsán a törvényi egységhez megkívánt „azonos sértett” értelmezésére kell jutni. A készpénz **sértett 1** és **sértett 2** közös tulajdona volt, az előzményekből és az elkövetéskori életvezetésükből, körülményeikből csak erre vonható következtetés. A bűncselekmény jogi tárgya a tulajdonjog, az adott birtokállapot, ami az euróban konkretizálódott. A közös tulajdonban lévő dolog elvétele 1 rb lopás büntettét valósította meg, függetlenül attól, hogy a pénznek, amely a közös megélhetésüket fedezte a korábbi jogi aktusokból kifolyólag, két résztulajdonosa volt. Ez egységes jogi értékelést igényel, a közös tulajdon megosztására nem került sor, ami nem is feladata a büntető bíróságnak.

Ekként osztotta az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség indítványát, a két személy közös tulajdonát képező euró eltulajdonítása - az elkövetési értékhez igazodva - 1 rb lopás büntette (Btk.316.§ (1), (4) bekezdés a./ pont), melyet társtettesként követtek el a vádlottak. Irreleváns, hogy az egyik sértett hozzátartozói viszonyban áll az elkövetőkkel, magánindítványt nem terjesztett elő, mert bármelyik tulajdonostárs önállóan is felléphet a tulajdonjog védelmében.

Ebből következően, értelemszerűen a másodfokú bíróságnak az 1 rb lopás vétsége tekintetében az eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezését mellőzni kellett.

A büntetéskiszabási tényezőket az elsőfokú bíróság maradéktalanul felismerte, és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. A másodfokú bíróság azzal indokolta, hogy a főbüntetések mérséklése mellett döntött, hogy az általa hozott döntés következtében a bűnösségi kör szűkült. Az ítéletábra az enyhítő és a súlyosító körülmények körében a harmadfokú eljárásban változást nem látott, a cselekmény tárgyi súlya a minősítés megváltoztatásától függetlenül adott, így az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés büntetés a többszörös visszaeső I.r. és II.r. vádlottal szemben nem tekinthető eltúlzottnak, szükséges és arányos joghátrány, amely kellőképpen kifejezi a büntetési célokat harmadfokon is. Ezért I.r. és II.r. vádlottat halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőket az ítéletábra egyaránt 1 év szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtási fokozata a Btk.43.§ a./ pontja alapján börtön. Ehhez igazodóan

a Btk.53.§-55.§-a szerint alkalmazott közügyektől eltiltás mellékbüntetést.

A kifejtettek alapján az ítéltábla a Veszprém Megyei Bíróság ítéletét I.r. és II.r. vádlott vonatkozásában - a rendelkező részben írtak szerint - a Be. 398.§ (1), (2) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a másodfokú bíróság ítéletének egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 397.§ értelmében helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban a kirendelt védők díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költségről szóló rendelkezés a Be. 381.§ (1) bekezdésén nyugszik.

Győr, 2010. május hó 4. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Csák Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ezzel az ítélettel a Veszprém Megyei Bíróság 2009. március 18. napján kelt 4.Bf.737/2008/7. számú ítélete I.r. és II.r. vádlott vonatkozásában meg nem változtatott részében 2010. május 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2010. május hó 4. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó